

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 22.06.2026 nr 1.1-10.1/1114-7,
RAM/26-0305/-2K

Meie 10.07.2026 nr 8-2/1808

Kindlustustegevuse seaduse ja võlaõigusseaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud minister

Rahandusministeerium on esitanud Justiits- ja Digiministeeriumile (JDM) kooskõlastamiseks kindlustustegevuse seaduse (KindITS) ja võlaõigusseaduse muutmise seaduse eelnõu.

Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.

1. Eelnõu § 1 p-des 2 ja 4 reguleeritakse kindlustusandja tegevust teises riigis.

Olenemata sellest, et ka kehtivas KindITS-s on käibel kontseptsioon, et teatud kindlustusandja tegevust välisriigis ja välisriigi kindlustusandja tegevust Eestis peetakse kindlustusandja filiaali tegevuseks, on kehtivas õiguses neil juhtudel siiski ka nõue filiaal registreerida. Olgugi, et eraõiguslikult ei ole filiaal eraldi juriidiline isik, tuleb sellise konstruktsiooni laiendamisel (ilma filiaali registreerimise kohustuse kehtestamiseta) seletuskirjas täpsemalt selgitada, mida "filiaalina käsitlemine" õiguslikult tähendab. Kui järelevalveliste reeglite puhul võib see olla üheselt arusaadav, tekib küsimus, kas nimetatud lahendusel on ka tsiviilõiguslikke tagajärgi. On oluline erinevus, kas mingi subjekti puhul on tegemist (Eesti kindlustusandja näitel) välisriigis oleva kindlustusandja füüsilisest või juriidilisest isikust esindajaga või filiaaliga (antud juhul isikuga, kelle tegevust "loetakse filiaali tegevuseks"). Esimesel juhul on teatav "agentsus" ka esindajal (esindajaks on õigusvõimeline isik, esinduse kohta on reeglid, sisesuhe, välissuhe), teisel juhul loetakse filiaali tegevus kindlustusandja tegevuseks. Eeldusel, et uus regulatsioon puudutab üksnes finantsjärelevalve reeglite kohaldamist, palume selle eelnõus ja seletuskirjas eraldi välja tuua.

2. Eelnõu § 1 p-s 45 muudetakse sätet, mis reguleerib kindlustuse turustamisega seotud kohustuse rikkumisega seoses teate avaldamist Finantsinspektsiooni poolt.

A. Muudatuse kohaselt on Finantsinspektsioon kohustatud avalikustama oma veebilehel teate kindlustusmaakleri agendi vahendajate nimekirjast kustutamise otsuse kohta. Teates tuleb avalikustada eelnõu kohaselt rikkumise eest vastutava isiku andmeid. JDM hinnangul on isiku andmed liiga lai mõiste, kuna sinna alla mahuvad kõik võimalikud isikuandmed. Palume eelnõus mõistet täpsustada, näiteks isiku üldandmed või isiku nimi, isikukood jne.

B. Täiendavalt selgitame, et kui kavandatava § 224 lõike 1⁴ uue sõnastuse kohaselt on rikkumine avalikult kättesaadav vähemalt viie aasta jooksul, on see vastuolus karistusregistri seaduse (KarRS) §-s 24 (registrisse kantud karistusandmete kustutamise tähtajad) sätestatuga, mille lõike 1 punktide 1 ja 2 kohaselt karistusandmed kustutatakse registrist ja kantakse üle arhiivi, kui: 1) väärteto eest mõistetud või määratud rahatrahvi tasumisest, aresti kandmisest, üldkasuliku töö sooritamisest või põhikaristusena juhtimisõiguse äravõtmisest on möödunud üks aasta; 2)

maksukorralduse seaduses või maksuseaduses sätestatud väärteo eest mõistetud või määratud rahatrahvi tasumisest või aresti täitmisest on möödunud kaks aastat.

KindITS § 224 lõike 1² punkti 1 kohaselt avalikustab Finantsinspeksioon oma veebilehel kindlustuse turustamisega seotud kohustuse rikkumisega seoses teate väärteoasjas tehtud jõustunud lahendi kohta.

Kui KindITS § 224 lõike 1⁴ kohaselt on teave rikkumise kohta avalikult kättesaadav vähemalt viie aasta jooksul, on see tähtaeg kaks korda pikem kui karistusregistris sätestatud tähtaeg, mis käsitleb väärteokaristusi. Palume selgitada ja põhjendada, kuidas saavad väärteo kohta andmed olla avalikud kauem kui tegelikult karistusregister ette näeb. KarRS § 5 lõike 1 kohaselt on registrisse kantud isiku karistusandmetel õiguslik tähendus isiku karistatuse ja kuriteo või väärteo korduvuse arvestamisel kuni andmete kustutamiseni. JDM hinnangul ei ole selline tähtaeg sobiv.

Märgime, et väärtpaberituru seaduse § 230 lõigetes 4² ja 4³ on sätestatud erandid väärteoasjas tehtud lahendi avalikustamise osas. Palume selgitada, miks samasuguseid erandeid ei ole ettenähtud KindITS-is.

Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõjuanalüüsi kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega.

Maarja-Liis Lall 54770628
maarja-liis.lall@justdigi.ee

Helen Uustalu
Marget Pae
Einar Hillep
Pilleriin Lindsalu
Mari Koik